

28-dars. TAQDIMOT DIZAYNI BILAN ISHLASH

MS PowerPoint dasturi yordamida taqdimot yaratishning asosiy ustuvor tomonlaridan biri sifatida dasturning har xil shablonlarga ega ekanligini ko'rsatish mumkin. Ushbu darsda taqdimotga shablon tanlash, Internet saytlaridan turli ko'rinishdagi shablonlarni yuklab olish, taqdimotga o'zgacha ko'rinish va o'lchamdagi matnlarni joylashtirish amallarini o'rganamiz.

Taqdimotni kompyuterda namoyish etish jarayonida tinglovchilar diqqatini o'ziga jalb etuvchi birinchi jihat bu – taqdimotning dizayni.

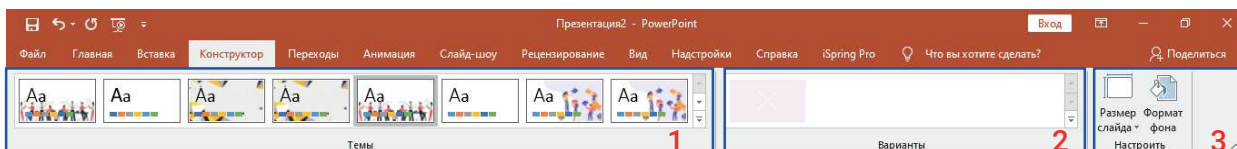
Taqdimotga dizayn mavzusini tanlash tartibi

Dastur ishga tushirilganda, ishchi sohada birinchi slayd (titul) joylashgan bo'ladi. Slayd maketi avtomatik ravishda "Титульный слайд" ko'rinishida ochiladi.

Taqdimotga yangi slayd qo'shish uchun quyidagi amallardan birini tanlash mumkin:

- "Главная" → "Создать слайд" va kerakli maket;
- "Вставка" → "Создать слайд" va kerakli maket;
- "Ctrl + M" tugmachalar kombinatsiyasi;
- kontekst menyudan "Создать слайд" ko'rsatmasi.

"Конструктор" menyusining "Темы" (1) bandi orqali taqdimotga dizayn mavzusini tanlash mumkin. Dizayn mavzusida matn turi, uning o'lchamlari avvaldan o'rnatilgan, fon uchun rang, fondagi mavjud grafikalar qo'shilgan bo'ladi. Foydalanuvchi o'z xohishiga ko'ra ularni o'zgartirish imkoniyatiga ega.

"Конструктор" menyusining "Варианты" (2) bandi orqali tanlangan dizayn mavzusi uchun fon rangi o'zgartiriladi.

"Конструктор" menyusining "Настроить" (3) bandi orqali slayd o'lchamini o'zgartirish hamda uni turli ko'rinishdagi rangga bo'yash mumkin.

TAYANCH TUSHUNCHALAR

Taqdimot shablони – taqdimot uchun avvaldan yaratilgan taqdimot ko'rinishi.

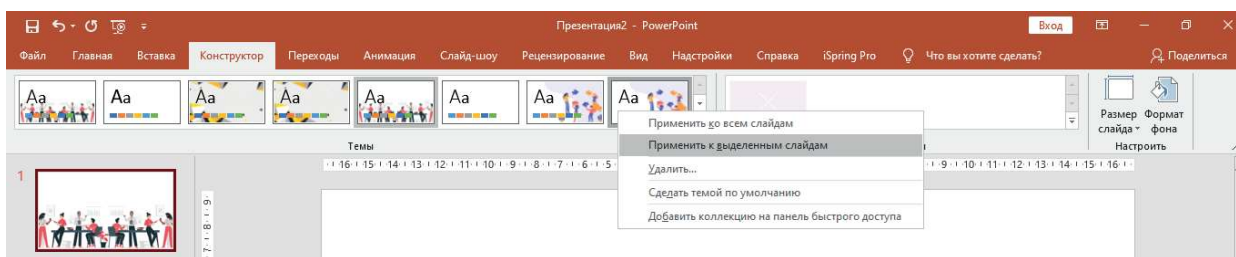
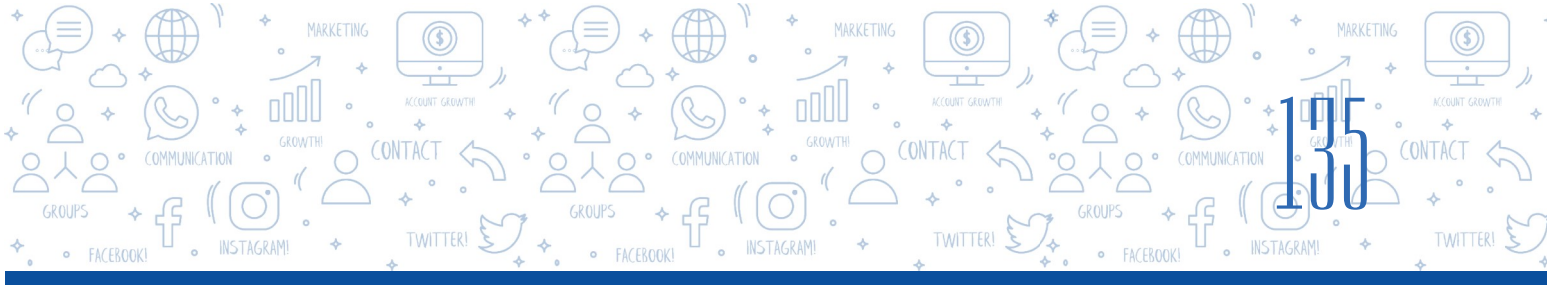
Дизайн mavzusi (ing. themes) – matn, grafik axborot, rang va maketlar to'plami.

ESLAB QOLING!

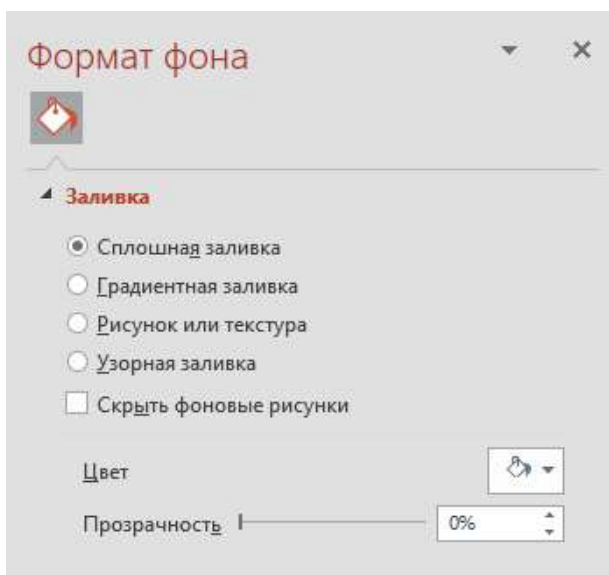
Taqdimot dizaynini tanlashda quyidagilar nazarda tutiladi:

- dizayn mavzusi: shrift, ranglar, slayd foni;
- matnlar hajmi;
- grafika (rasm, ikonkalar, shakllar);
- multimedia (ovozli va videoma'lumotlar);
- jadvallar va ularga mos diagrammalar.

Taqdimotdagi slaydlar soni qancha bo'lishidan qat'i nazar, tanlangan dizayn mavzusini barcha slaydlar uchun qo'llash mumkin. Agar uni faqat tanlangan bitta slayd uchun qo'llash kerak bo'lsa, u holda kerakli dizayn mavzusining kontekst menyusidan "Применить к выделенным слайдам" buyrug'i tanlanadi.

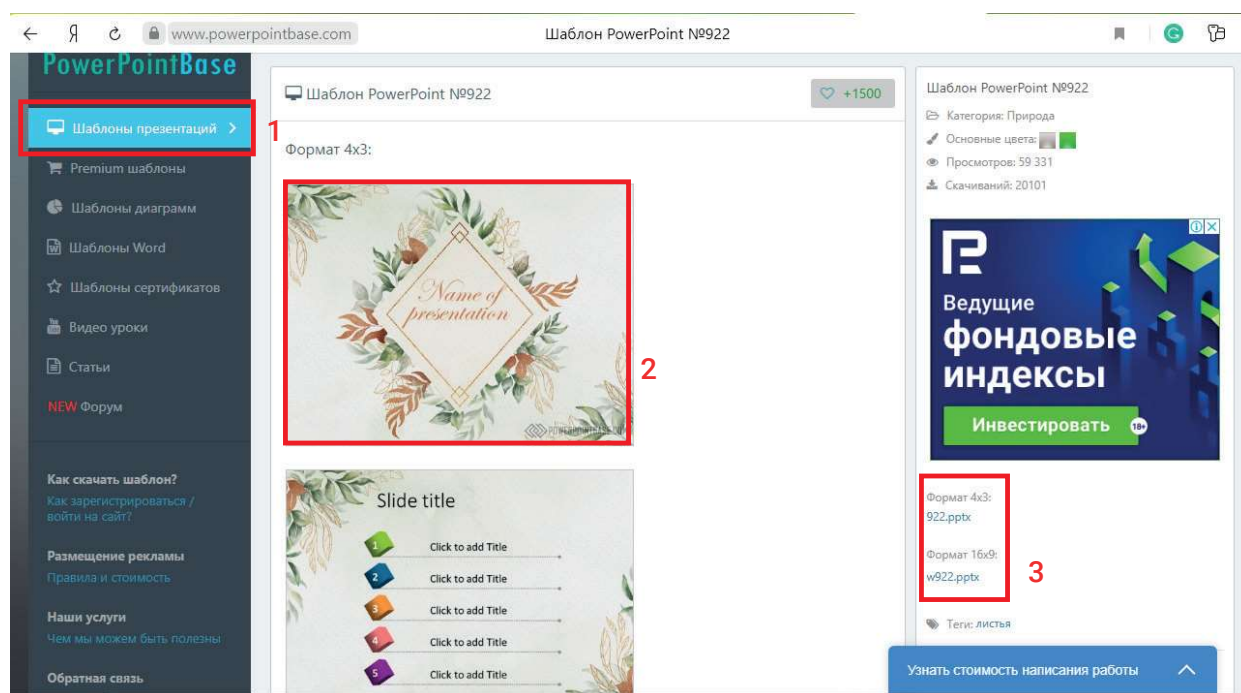
"Конструктор" → "Настроить" → "Формат фона" amallarini tanlash orqali slayd fonini turli usulda bo'yash imkoniyati mavjud.

Slayd foniga kompyuter xotirasida joylashgan rasmni joylashtirish uchun "Рисунок или текста" buyrug'i tanlanadi.

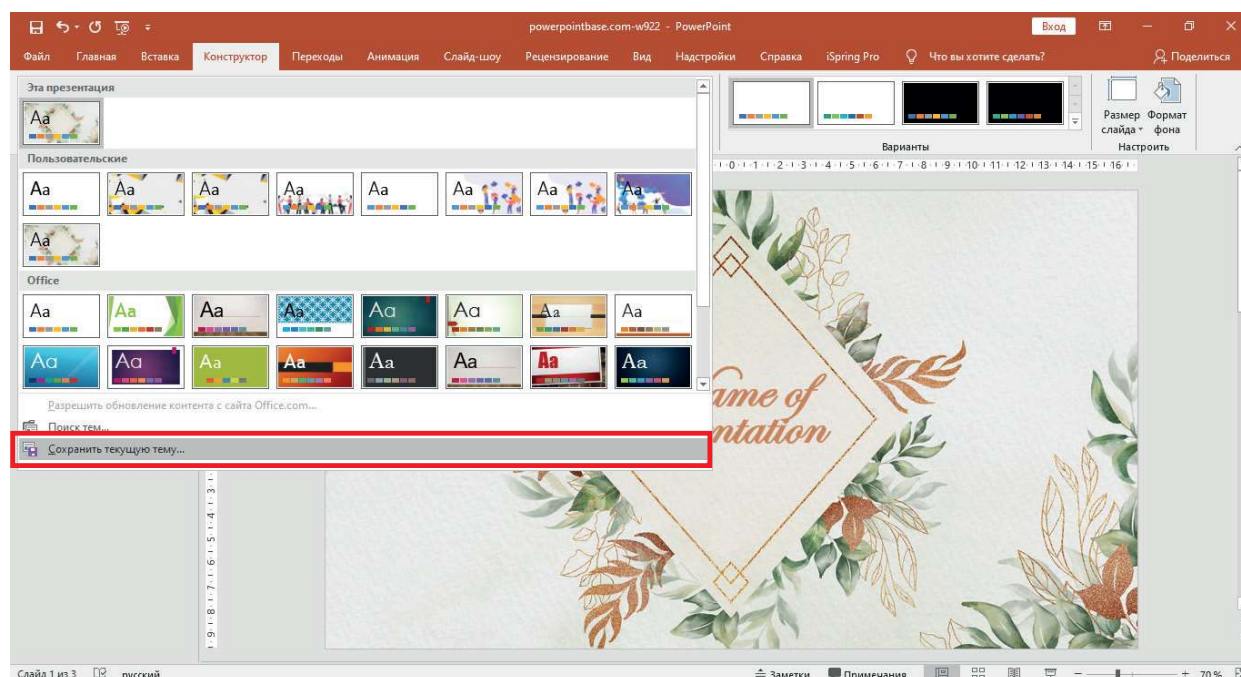
Internetdan olingan shablonlar bilan ishlash

MS PowerPoint dasturining "Конструктор" menyusidagi mavjud shablonlar juda ko'p marta foydalanilganligi sababli, ular orqali taqdimotga qiziqish uyg'otish ancha qiyin kechadi. Xo'sh, u holda omma e'tiboriga ko'p tushmagan, qiziqarli ko'rinishga ega shablonlarni qayerdan olish mumkin? Albatta, Internetdan. Yangi shablonlarni Internet sahifalaridan bepul yuklab olish mumkin bo'lgan bir necha sayt mavjud.

MS PowerPoint taqdimotlariga shablon yuklab olish uchun www.powerpointbase.com saytidan foydalanish mumkin. Saytda ro'yxatdan o'tilgach, kerakli shablon tanlanadi (1 → 2) hamda shablon kompyuterga yuklab olinadi (3).

Yuklab olingan shablonni “Конструктор” menyusidagi “Темы” tarkibidagi ro’yxatga qo’shish uchun unda joylashgan “Сохранить текущую тему...” buyrug’idan foydalaniladi.

ESLAB QOLING!

Taqdimotga fon tanlangach, unga matnli ma'lumotlar kiritiladi. Matnlarni joylashtirish yuzasidan tavsiyalar:

- 1) matn uchun slayd foni rangidan ajralib turuvchi rangni tanlash;
- 2) juda ko'p bezaklarga ega shriftlardan foydalanmaslik;
- 3) taqdimotda eng ko'pi bilan 3 xil shrift turidan foydalanish;
- 4) so'zning barcha harflarini bosh harflarda yozishdan qochish;
- 5) ro'yxat matnini kiritishda asosiy matndan boshqa shrift turidan foydalanish;
- 6) qiya shrift ko'rinishidan to'liq gapni kiritishda emas, gapdagi so'zlarni ajratib ko'rsatishdagina foydalanish;
- 7) matnni kiritishda eng kamida 24 keglidagi shriftdan foydalanish.

Taqdimot yaratishda amaliyotda eng ko'p samarali foydalaniladigan shriftlar:

- Helvetica
- Garamond
- Rockwell
- Futura
- GillSans

AMALIY MASHG'ULOT

1. 27-darsda yaratgan taqdimotni kompyuterdan toping va oching. Yangi qo'shilgan slayd uchun "Титульный слайд" nomli maketni tanlang.

Sarlavha kiritish qismiga mavzuingizga doir kichik sarlavha kiriting.

Sarlavhadan so'ng ism va familiyangizni hamda tasvirlamoqchi bo'lgan ma'lumotni yozing. Matnli ma'lumotlarni kiritishda tavsiya etilgan shriftlardan foydalaning.

2. Avvalgi mashqda tayyorlangan taqdimotga yangi slayd qo'shing.

"Заголовок и объект" maketini tanlang.

Slayd sarlavhasiga mavzuingizga doir ro'yxatli ma'lumot kiriting.

3. Taqdimot slaydida yaratilgan markerli ro'yxat belgisini o'z xohishingizga ko'ra o'zgartiring.
4. www.powerpointbase.com saytni ishga tushiring. Mavzuga oid biror shablon tanlab, uni yuklab oling. Yuklab olingan shablonni taqdimot uchun qo'llang hamda shablonlar ro'yxatida saqlab oling.
5. Taqdimotga yangi slayd qo'shing va faqat ushbu slayd uchun "Конструктор" menyusining "Темы" bandi orqali biror slayd shablonini qo'llang.

SAVOL VA TOPSHIRIQLAR

1. Taqdimot shablони deganda nima tushuniladi?
2. Taqdimotga yangi slayd qo'shish uchun qanday amallardan foydalanish mumkin?
3. Taqdimotning slaydiga shablon tanlashning qanday usullari mavjud?
4. Taqdimotga ma'lumotlarni joylashtirishda qanday formatlash qoidalariga ahamiyat berish kerak?
5. Sizningcha, tinglovchi e'tiborini tortuvchi taqdimot shablonini yaratishda eng muhim omillarga nimalar kiradi?

UYGA VAZIFA

1. MS PowerPoint dasturini ishga tushiring. Unga ixtiyoriy usulda 5 ta slayd qo'shing.
2. "Конструктор" menyusining "Темы" bandi orqali taqdimotga ko'k rangdagi ixtiyoriy shablon tanlang.
3. "Конструктор" menyusining "Настроить" bandidan "Размер слайда" orqali slayd o'lchamini 16 : 9 ga o'zgartiring. Avvalgi ko'rinishdan nimasi bilan farq qilishini izohlang.
4. "Hordiq uchun eng ma'qul makon" deb nomlangan taqdimot yarating.

ESLAB QOLING!

Taqdimotni namoyish etishda quyidagilarga ahamiyat qiling:

1. Noto'g'ri rejalashtirilgan taqdimot dizayni tinglovchini chalg'itadi.
2. Ayrim vaqtlarda taqdimot tinglovchilarni mazmundan uzoqlashtirishi mumkin.
3. Faqatgina taqdimotga bog'lanib qolish, ma'ruzachini dangasa qilib qo'yadi.
4. Namoyishdan avval texnika bilan bog'liq muammolarni hal qiling.